

Silverbjörnen som öppnade världen

Berättelse

Det var februari 1982. Filmfestivalen i Berlin pågick i elva dagar, från den 12 till den 23 februari. Det var en av de viktigaste filmfestivalerna i världen, och hit kom skådespelare och regissörer från många länder.

Bland filmerna fanns en svensk film. Den hette "Den enfaldige mördaren" och var regisserad av Hans Alfredson. I huvudrollen spelade Stellan Skarsgård. Han var bara 30 år gammal. I filmen spelade han Sven, en fattig och svag man som blir illa behandlad av andra. Det var en svår roll, men Stellan klarade den mycket bra. Publiken i Berlin blev djupt berörd.

På festivalen fanns ett känt pris. Det var en liten staty av en björn i silver, och den kallades Silverbjörnen. Varje år gav juryn priset till de bästa skådespelarna och filmerna.

När festivalen tog slut den 23 februari kom beskedet. Stellan Skarsgård vann Silverbjörnen för bästa manliga skådespelare. Han delade priset med en känd fransk skådespelare som hette Michel Piccoli. För en ung svensk var det en stor sak att stå på samma scen som de stora namnen i världen.

Samma år vann Stellan också en Guldbagge i Sverige för samma roll. Plötsligt kände hela Sverige hans namn. Men priset i Berlin betydde något mer: det visade att en svensk skådespelare kunde bli sedd ute i världen. Många år senare skulle Stellan spela i stora filmer i Hollywood. Allt började med en svag man i en svensk film och en liten björn i silver.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
festival	ett stort firande med många människor
pågå	Festen kommer att pågå hela kvällen.
regissör	person som bestämmer hur en film ska bli
huvudroll	den största och viktigaste rollen
illa behandlad	någon är elak mot en
berörd	Hon blev berörd och fick tårar i ögonen.
staty	en figur av till exempel metall eller sten
jury	en grupp som bestämmer vem som vinner
besked	ett svar, ett meddelande
dela	Vi kan dela en pizza, du får hälften.

Läsförståelsefrågor

---

1. Var hölls filmfestivalen?
  1. I Stockholm
  2. I Berlin
  3. I Hollywood
2. Hur gammal var Stellan när han vann?
  1. 20 år
  2. 30 år
  3. 50 år
3. Vad gjorde Stellan i filmen?
  1. Han spelade en rik och stark man
  2. Han spelade en fattig och svag man
  3. Han var regissör
4. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
  1. Stellan delade priset med Michel Piccoli.
  2. Stellan vann priset helt ensam.
  3. Stellan tyckte att resan till Berlin var jobbig.
5. Vad var Silverbjörnen för något? Beskriv kort. (öppen fråga)
6. Texten säger att priset i Berlin "betydde något mer". Vad menas med det? (inferens)

Facit

1. 1. I Berlin
2. 1. 30 år
3. 1. Han spelade en fattig och svag man
4. 1. ja b) nej (han delade priset med Michel Piccoli) c) det står inte i texten
5. Exempel på svar: Det var ett känt filmpris i form av en liten staty av en björn i silver, som juryn gav till de bästa skådespelarna och filmerna.
6. Exempel på svar: Priset visade att en svensk skådespelare kunde bli sedd och uppskattad ute i världen, inte bara i Sverige, och det blev början på hans internationella karriär.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten ger en närbild av ett känt ögonblick och kompletterar biografien. Tema: en början och steget ut i världen. Bra för att öva preteritum och tidsord (när, samma år, senare). Fråga 6 tränar enkel inferens. Be gärna deltagarna berätta om en gång de blev sedda eller uppskattade för något.

Diskussionsfrågor

- Stellan blev känd ute i världen genom ett pris. Vad tror du betyder mest för en människa: att bli känd eller att göra ett bra jobb?
- Har du varit med om en stund då hårt arbete lönade sig? Berätta.
- Stellan var ung och från ett litet land. Varför kan det kännas extra stort att lyckas då?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då du eller någon du känner fick beröm eller ett pris för något.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Stellan Skarsgård (svenska och engelska) – https://en.wikipedia.org/wiki/Stellan_Skarsg%C3%A5rd
- Svensk Filmdatabas: Den enfaldige mördaren (1982) – <https://www.svenskfilmdatabas.se>
- Wikipedia: The Simple-Minded Murderer / Guldbaggegalan 1982 – https://en.wikipedia.org/wiki/The_Simple-Minded_Murderer
- IMDb: Stellan Skarsgård – <https://www.imdb.com/name/nm0001745/>
- SVT Nyheter: Stellan Skarsgård tilldelas nordiskt hederspris på Göteborgs filmfestival – <https://www.svt.se/kultur/stellan-skarsgard-tilldelas-nordiskt-hederspris>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Stellan Skarsgård föddes 13 juni 1951 i Göteborg. Han gjorde sitt filmgenombrott i Hans Alfredsons 'Den enfaldige mördaren' (1982) och vann då en Guldbagge för bästa skådespelare samt en Silverbjörn i Berlin. Internationellt slog han igenom med Lars von Triers 'Breaking the Waves' (1996) och har medverkat i bland annat 'Good Will Hunting' (1997), 'Mamma Mia!' (2008), 'Chernobyl' (2019) och 'Andor' (2022–2025). Han har åtta barn, varav flera (Alexander, Gustaf, Bill, Valter) också är skådespelare. Han lever (juni 2026). Bild: CC BY-SA 4.0, fotograf Harald Krichel / WikiPortraits, 2025.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.